

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐՏԱԴՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԻ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՈՒՄ

2024

ԲԱՍԿԵՏԲՈԼ

ԹԵՍ 1

ԽՄԲԻ ՀԱՄԱՐԸ

ՆՍՏԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱՐԸ

Հարգելի՝ մարզիչ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության:
Ուշադիր կարդացե՞ք յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույթի էջերի դատարկ մասերը կարող եք օգտագործել սեազրության համար:

1 Երբ է ստեղծվել բասկետբոլը, ո՞րտեղ և ու՞ն կողմից: (*1 միավոր*)

- 1) 1881թ.-ին Ֆրանսիա, Զորջ Վիլսոն
- 2) 1895թ. -ին Գերմանիա, Անդրեյ Շուլց
- 3) 1891թ. -ին ԱՄՆ, Ջեյմս Նեյսմիթ
- 4) 1886թ. -ին Իսպանիա, Արմանդո Ռոդրիգես

2 Ո՞ր բասկետբոլիստն է դարձել Տոկիոյի օլիմպիական խաղերի արծաթե մեդալակիր ԽՍՀՄ հավաքականի կազմում: (*1 միավոր*)

- 1) Հ. Ամիրխանյանը
- 2) Ա. Ալաջաջյանը
- 3) Ա. Թուխիկյանը
- 4) Վ. Գրիգորյանը

3 Բասկետբոլը որպես մարզաձև ե՞րբ է ընդորվել օլիմպիական խաղերի ծրագրում: (*1 միավոր*)

- 1) 1932թ.
- 2) 1936թ.
- 3) 1928թ.
- 4) 1934թ.

4 Որքա՞ն է զրոհի համար նախատեսված առավելագույն ժամանակը: (*1 միավոր*)

- 1) 18վրկ
- 2) 20վրկ
- 3) 24վրկ
- 4) 30վրկ

5 Երեք միավորի արդյունավետ նետման ժամանակ կատարված տուգանք, ի՞նչ որոշում է ընդունում մրցավարը: (*1 միավոր*)

- 1) Հաշվում է 3 միավոր և նշանակում է երեք տուգանային նետում:
- 2) Հաշվում է 3 միավոր և նշանակում է երկու տուգանային նետում:
- 3) Հաշվում է 3 միավոր և նշանակում մեկ տուգանային նետում:
- 4) Տուգանային նետում չի նշանակում:

6 Առավելագույնը քանի անգամ մարզիչը րոպեական ընդմիջում կարող է վերցնել խաղի հիմնական ժամանակում: (*1 միավոր*)

- 1) Երկու
- 2) Երեք
- 3) չորս
- 4) հինգ

7 Որքա՞ն է օղակի բարձրությունը:

- 1) 3,05մ
- 2) 3,10մ
- 3) 3,20մ
- 4) 2,90մ

8 Ո՞րն է սպորտային մարզման նպատակային գլխավոր ուղղվածությունը: (1 միավոր)

- 1) սպորտային տեխնիկայի ուսուցումը
- 2) պարապողների օրգանիզմի ֆունկցիոնալ հնարավորությունների բարձրացումը
- 3) շարժողական կարողությունների և հմտությունների ձևավորումը
- 4) բարձր մարզական արդյունքների նվաճումը

9 Նշվածներից ո՞րը ֆիզիկական պատրաստության խնդիրներից չէ: (1 միավոր)

- 1) առողջության ամրապնդումը
- 2) մարմնակազմության ձևավորումը
- 3) շարժողական ընդունակությունների կատարելագործումը
- 4) կեցվածքի ձևավորումը

10 Մարզիկի համակողմանի զարգացումը պայմանավորող ո՞ր օրինաչափությունն է գլխավոր: (1 միավոր)

- 1) բարձր մարզական նվաճումների ուղղվածությունը
- 2) ընդհանուր և հատուկ պատրաստության միասնությունը
- 3) մարզական գործընթացի անընդհատությունը
- 4) բեռնվածության դինամիկայի ալիքաձևությունը

11 Ըստ աշխատանքի մեջ ներգրավվող մկանախմբերի՝ տրվածներից ո՞րը բեռնվածության տեսակ չէ: (1 միավոր)

- 1) չափավոր
- 2) տեղային
- 3) զանգվածային
- 4) համընդհանուր

12 Ո՞ր տեսակի վարժություններն են սպորտային մարզման գլխավոր միջոցները: (1 միավոր)

- 1) նմանողական
- 2) մոտեցնող
- 3) բազմատեսակ
- 4) օժանդակ

13 Շկունության դրսևորման քանի՞ ձև կա: (1 միավոր)

- 1) 8
- 2) 3
- 3) 4
- 4) 6

14 Որո՞նք են տարեկան մարզման շրջանները: (1 միավոր)

- 1) նախնական, խորացված, կատարելագործման
- 2) սկզբնական, մասնագիտացված, ստուգողական
- 3) նախապատրաստական, մրցակցական, անցման
- 4) ներգրավիչ, հիմնական, եզրափակիչ

15 Մարզական դասի (պարապմունքի) ո՞ր մասում են լուծվում գլխավոր խնդիրները: (1 միավոր)

- 1) Աերգրավիչ
- 2) հիմնական
- 3) նախապատրաստական
- 4) եղբափակիչ

16 Ո՞ր տարրերակում նշվածն է մարզական պարապմունքի տեսակ: (1 միավոր)

- 1) ֆիզիկական
- 2) վերականգնիչ
- 3) ուսումնամարզական
- 4) առողջարարական

17 Ինչո՞վ է որոշվում մարզավիճակը: (1 միավոր)

- 1) տեխնիկական պատրաստությամբ
- 2) տակտիկական ընդունակությունների կատարելագործմամբ
- 3) ֆիզիկական պատրաստությամբ
- 4) նվազումների համար օպտիմալ պատրաստությամբ

18 Մարզման ո՞ր շրջանին է առավելապես բնորոշ ընդհանուր և հատուկ ֆիզիկական պատրաստությունը: (1 միավոր)

- 1) մրցակցական
- 2) նախապատրաստական
- 3) անցնան
- 4) նախամրցակցական

19 Նշվածներից ո՞րը մարզական պարապմունքի մաս չէ: (1 միավոր)

- 1) Աերգրավիչ-նախապատրաստական
- 2) հիմնական
- 3) եղբափակիչ
- 4) վերականգնողական

20 Որո՞նք են նախապատրաստական շրջանի փուլերը: (1 միավոր)

- 1) հիմնական և ստուգողական
- 2) ընդհանուր և հատուկ
- 3) տեսական և գործնական
- 4) նախնական և խորացված

21 Ո՞րն է արագաշարժության մշակման հիմնական մեթոդը: (1 միավոր)

- 1) հավասարաչափը
- 2) կրկնողականը
- 3) շրջանաձեր
- 4) կրոսայինը

22 Ո՞ր վարժություններն են ճկունության մշակման հիմնական միջոցները: (1 միավոր)

- 1) դիմացկունության
- 2) ձգողական
- 3) կոռրդինացիայի
- 4) ուժային

23 Ո՞րը մարզական պլանավորման հիմնական ձև չէ: (1 միավոր)

- 1) կիսամյակայինը
- 2) հեռանկարայինը
- 3) տարեկանը
- 4) ընթացիկը

24 Ո՞ր տարրերակում նշվածներն են տակտիկայի ձևեր: (1 միավոր)

- 1) ընդհանուր և հատուկ
- 2) խաղային և խմբային
- 3) անհատական և թիմային
- 4) հարձակողական և պաշտպանողական

25 Ո՞նք է մարզման նախապատրաստական շրջանի հիմնական խնդիրներից: (1 միավոր)

- 1) ֆիզիկական ներուժի վերականգնումը
- 2) մակրոցիկի նախապատրաստումը
- 3) տակտիկական պատրաստության ապահովումը
- 4) մարզավիճակի ձեռքբերումը

26 Ո՞րը մարզման մրցակցական շրջանի խնդիրներից չէ: (1 միավոր)

- 1) մարզավիճակի պահպանումը
- 2) շարժողական ընդունակությունների մշակումը
- 3) մարզավիճակի կատարելագործումը
- 4) մարզական բարձր արդյունքների ցուցաբերումը

27 Որո՞նք են մարզման անցման շրջանի հիմնական խնդիրները: (1 միավոր)

- 1) պատրաստության բոլոր կողմերի մակարդակի բարձրացումը
- 2) մրցումներից հետո հանգստի ապահովումը, ուժերի վերականգնումը և աշխատունակության պահպանումը
- 3) հատուկ պատրաստվածության մակարդակի բարձրացումը և բարձր արդյունքների նվաճումը
- 4) շարժողական ընդունակությունների մշակումը, շարժողական կարողությունների և հմտությունների ձևավորումը

28 Ո՞ր տարրերակում են ճիշտ նշված այն հատկանիշների համարները, որոնք պետք է հաշվի առնվեն հակառակորդին հոգեբանորեն բնութագրելու համար: (1 միավոր)

1. հուգական վիճակների դրսևորման խորությունը և տևականությունը
2. գործողությունների անկանխատեսելիությունը
3. մրցման ընթացքում անակնկալ արգելքների հանդիպման հատուկ պատրաստվածություն ունենալը
4. մինչև վերջ պայքարելու ակտիվ ձգտում ունենալը
  - 1) 1 և 3
  - 2) 1 և 4
  - 3) 2 և 3
  - 4) 3 և 4

29 Ո՞րն է համարվում մրցումային գործունեության խթան (մոտիվացիա): (1 միավոր)

- 1) պատասխանատվությունը
- 2) մարզիչի հույսերը, ակնկալիքները արդարացնելու ցանկությունը
- 3) մարզման արդյունքները ստուգելը
- 4) հաղթելու ձգտումը

30 Ի՞նչը սպորտային պայմաններում հույզերի բնութագրերից չէ: (1 միավոր)

- 1) մարտական ոգեշնչումը
- 2) հարմարվողականությունը
- 3) տվյալ մրցումներին մասնակցելու ոգևորվածությունը
- 4) դժվարին նպատակին հասնելու համար սպորտային դեկավարելի ազրեսիան

31 Տրվածներից պնդումներից 3-ը ճիշտ են: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)

1. Ոչ մարզական տուգանքի համար մրցավարը կայացնում է հետևյալ որոշումը. հակառակորդ թիմը կատարում է մեկ տուգանային նետում, և խաղը շարունակվում է կողքից:
2. Եթե գնդակը նետումից հետո անցնում է օղակի միջով, դիպչելով ցանցին՝ հետ է թոշում դուրս, միավորը հաշվում են:
3. Խաղը հավասար միավորներով վերջանալու դեպքում մրցավարը կարող է տալ միայն երկու լրացուցիչ ժամանակ:
4. Մարզիչը իրավունք ունի կատարելու խաղացողների անսահմանափակ փոփոխություն:
5. Նետումից հետո, եթե գնդակը գտնվում է օդում, և ազդարարվում է խաղի ժամանակի ավարտ, բայց այնուհետև գնդակը ընկնում է օղակի մեջ, մրցավարը հաշվում է արդյունավետ նետում, և թիմին միավոր է տրվում:
6. Խաղադաշտում փոփոխության արդյունքում, եթե պատահում է, որ թիմերից մեկը խաղը շարունակում է վեց խաղացողով, մրցավարը տեխնիկական տուգանք է տալիս խաղացողին:
7. Մարզիչին տրված տեխնիկական տուգանքի ժամանակ հակառակորդ թիմը կարող է կատարել մեկ տուգանային նետում և խաղը սկսել կողքից:

32 Տրվածներից 3-ը բազային շարժողական ընդունակություններ չեն: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)

1. արագաշարժությունը
2. ցատկունակությունը
3. հավասարակշռությունը
4. դիմացկունությունը
5. ճկունությունը
6. ոփթմայնությունը
7. ճարպկությունը

33 Տրվածներից 3-ը այն սկզբունքներն են, որոնց հիման վրա իրականացվում է մրցումների համակարգը: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)

1. մրցումների օրացույցի կայունություն
2. մասսայական սպորտի զարգացում
3. մրցումների օրացույցի փուլային կառուցում
4. մարզաշրջանների հաշվառում
5. մրցակցական բեռնվածության տարիքային հաջորդականության պահպանում
6. ուժեղագույների բացահայտում
7. մարզիկների կամային հատկանիշների զարգացում

34 Նախավարժանքի բովանդակության, տևողության և ֆիզիկական վարժությունների համալիրի ընտրությունը պայմանավորված է տրվածներից 3-ով: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)

1. մարզիկի պատրաստության աստիճանով
2. տարիքային առանձնահատկություններով
3. մարզման խնդիրներով
4. անցկացման վայրով
5. մարզաշրջանով
6. տվյալ մարզաձևի առանձնահատկություններով
7. ծրագրի պահանջներով

35 Տրվածներից 3-ը արագաշարժության ընդունակության մշակման հիմնական մեթոդներից են: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)

1. կրկնողական
2. ածանցված
3. հավասարաչափ
4. մրցակցային
5. անընդհատ
6. խաղային
7. ամբողջական

36 Տրվածներից 3-ը անհրաժեշտ է իմանալ՝ տակտիկական գործողություններ կատարելու համար: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)

1. ուժեղագույն մարզիկների տակտիկայի փորձը
2. ընտրած մարզաձևի տակտիկայի առանձնահատկությունները
3. մարզաձևի տակտիկայում կիրառվող նորարարությունները
4. առաջիկա մրցումների պայմաններն ու կանոնադրություննը
5. բազմազան տակտիկական եղանակներ
6. հակառակորդի առանձնահատկությունները
7. հակառակորդի տակտիկական գործողությունների զինանոցը

37 Տրվածներից 3-ը այն սկզբունքներն են, որոնք նպաստում են ապագա մարզիկի ուսումնամարզական մակարդակի բարձրացմանը: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)

1. տրվող առաջադրանքների մատչելիությունը
2. անհատական առանձնահատկությունները գիտակցել տալը
3. ուսուցումը գործնական կյանքի հետ կապելը
4. նպատակաուղղելը դեպի բարձր արդյունքները
5. ծանոթացումը այլ մարզաձևների առանձնահակություններին
6. ինքնադիտումը
7. սրբեսակայունության զարգացումը

38 Տրված հատկանիշներից 3-ով բնութագրվում է բարձր մարզվածության վիճակը: Նշել դրանց համարները: (3 միավոր)

1. առաջիկա մրցմանը համապատասխան հուզական վիճակի առկայություն
2. հոգեկան գործընթացների արտակարգ արագ ընթացք
3. ուշադրություն՝ լայնացված ծավալով
4. իր ուժերի նկատմամբ վստահություն
5. մասնագիտական ըմբռնման բարձր մակարդակ
6. արգելադիմացկանության ընդունակություն
7. գերմարզվածության դրսերում